

Sygn. akt I C 8/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2015 roku

Sąd Rejonowy Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Zachorowska

Protokolant: Magdalena Kocur

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2015 roku

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko W. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 29.613 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset trzynaście złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4.01.2014 roku;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.898 zł (trzy tysiące osiemset dziewięćdziesiąt osiem złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Joanna Zachorowska

Sygn. akt I C 8/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 grudnia 2014 roku T. K., w dalszym postępowaniu reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego W. P. kwoty 29.613,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi za okres od dnia 4 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 5 sierpnia 2008 roku strony zawarły umowę, na mocy której powód zobowiązał się do wykonania na rzecz pozwanego robót związanych z systemem ERS (wykonanie instalacji grzewczej) w budynku mieszkalnym zlokalizowanym w M., za wynagrodzeniem w kwocie 97.531,00 zł. Strony w umowie zastrzegły, że w razie zmiany ilości i rodzaju robót, wystąpienia robót dodatkowych i uzupełniających, wynagrodzenie może ulec zmianie. Powód wykonał obowiązki umowne, a w dniu 10 kwietnia 2012 roku pozwany podpisał protokół odbioru instalacji grzewczej bez uwag.

Powód wskazał, że w trakcie realizacji umowy pojawiła się konieczność wykonania prac dodatkowych, które zostały przez niego zrobione, a których wartość w stosunku do umówionego wynagrodzenia, wynosiła 33.659,00 zł. Podkreślił, że strony przez cały czas pozostawały w kontakcie, zaś pozwany uregulował wynagrodzenie należne za wykonane prace w części (wpłaty na łączną kwotę 97.408,00 zł).

Na przełomie 2011 roku i 2012 roku powód i pozwany, opierając się na kosztorysie powykonawczym ustalili, że kwota zobowiązania pozwanego względem powoda wynosi łącznie 139.205,00 zł. Powód przeprowadził analizę wzajemnych rozliczeń stron ustalając, że pozwany nie uregulował dotychczas należności na łączną kwotę 29.613 zł (kwotę 139.205,00 zł powód pomniejszył o kwotę 26.760,00 zł z tytułu roszczeń pozwanego związanych z pożarem oraz o kwotę 97.408,00 zł tytułem uregulowanego przez pozwanego wynagrodzenia; tak uzyskaną sumę powiększył o 14.576,00 zł tytułem odszkodowania wypłaconego pozwanemu przez ubezpieczyciela w związku z pożarem). W dniu 27 grudnia 2012 roku powód wystawił fakturę VAT opiewającą na kwotę 29.613,00 zł oraz wezwał pozwanego do jej uregulowania. Wezwanie pozostało bezskuteczne.

W odpowiedzi na pozew W. P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o oddalenie powództwa pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Argumentował, że zawarta przez strony umowa jest umową o dzieło, wobec czego w sprawie znajdzie zastosowanie przepis art. 646 k.c. przewidujący dwuletni termin przedawnienia liczony od dnia oddania dzieła. Skoro w dniu 10 kwietnia 2012 roku dzieło zostało oddane to w tym dniu rozpoczął się bieg terminu przedawnienia.

Nadto, pozwany podniósł, że roszczenie powoda jest nieuzasadnione od strony merytorycznej. Pożar budynku pozwanego został spowodowany okolicznościami leżącymi po stronie powoda, a koszty pobytów powoda w budynku pozwanego nie zawsze były uzasadnione.

W piśmie procesowym z dnia 23 czerwca 2015 roku powód, podtrzymując dotychczas wyrażone stanowisko w sprawie, podniósł że łącząca strony umowa stanowi umowę o roboty budowlane. W umowie użyto sformułowań charakterystycznych dla tego typu umowy, zaś zamontowany przez niego system grzewczy jest nierozzerwalnie konstrukcyjnie związany z domem wybudowanym przez pozwanego. Ocena prac wykonanych przez powoda jako prac budowlanych, stanowiących przedmiot umowy o roboty budowlane znajduje także potwierdzenie w zapisach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz postanowieniach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2012 roku w sprawie wykazu robót budowlanych.

Na rozprawie w dniu 14 września 2015 roku pozwany podtrzymał zarzut przedawnienia roszczenia. Strony zgodnie oświadczyły, że sporny jest jedynie charakter umowy i ewentualny okres przedawnienia, niesporna jest wysokość żądania.

Na rozprawie w dniu 14 września 2015 roku pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 5 sierpnia 2009 roku W. P. zawarł z T. K. umowę na wykonanie robót związanych z systemem ERS, tj. systemem instalacji grzewczej i wentylacyjnej w budynku mieszkalnym zlokalizowanym w M. przy ulicy (...). T. K., prowadzący działalność gospodarczą w zakresie budownictwa i instalacji, był w Polsce jedynym przedstawicielem wykonującym instalacje w systemie ERS. Projekt architektoniczny budynku, według którego miał powstać, został sporządzony na zlecenie W. P. przez architekta mającego patent na projektowanie domów w technologii go interesującej. Zawierał projekt instalacji systemu ERS oraz opis instalacji grzewczej.

System instalacji ERS umieszcza się w ścianach, sufitach i posadzkach w tzw. suchej technologii.

/dowody: projekt (k. 78 – 83), przesłuchanie powoda (k. 107v – 108), przesłuchania pozwanego (k. 108 – 108v)/

Zgodnie z treścią umowy W. P. zobowiązał się do przekazania frontu robót oraz należytego załatwienia wszelkich spraw formalno – prawnych związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem budowy, a T. K. – do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z aktualnie obowiązującymi normami państwowymi, przepisami techniczno – budowlanymi i przepisami BHP.

W. P. zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy w wysokości 97.531,00 zł brutto. Strony zastrzegły, że w przypadku zmiany ilości i rodzaju robót, wystąpienia robót dodatkowych lub uzupełniających, ustalone przez nie umową wynagrodzenie może ulec zmianie (§ 4 ust. 5 umowy).

/okoliczności bezsporne, a nadto dowody: umowa (k. 8 – 10), przesłuchania pozwanego (k. 108 – 108v)/

W. P. uzyskał pozwolenie na budowę domu.

/dowód: przesłuchanie pozwanego (k. 108 – 108v)/

T. K. wykonał umówione prace według projektu architektonicznego w trakcie budowy domu. W domu zaprojektowanym dla W. P. możliwe było zastosowanie instalacji grzewczej jedynie w systemie ERS.

/dowód: przesłuchanie powoda (k. 107v – 108)/

Końcowy protokół odbioru prac związanych z montażem systemu ERS został podpisany przez strony umowy w dniu 10 kwietnia 2012 roku.

/dowody: protokół odbioru instalacji (k. 44), przesłuchanie powoda (k. 107v – 108), przesłuchanie pozwanego (k. 108 – 108v)/

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów oraz przesłuchanie powoda i pozwanego.

Zarówno treść jak i autentyczność dokumentów zgromadzonych w materiale dowodowym nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo należało uwzględnić w całości.

Po sprecyzowaniu stanowisk stron kwestią sporną w niniejszej sprawie pozostał jedynie charakter umowy zawartej między powodem a pozwanym, a w dalszej kolejności kwestia przedawnienia roszczenia powoda. Okres przedawnienia roszczeń wynikających z umowy o dzieło wynosi bowiem 2 lata od dnia oddania dzieła (art. 646 k.c.), natomiast okres przedawnienia roszczeń wynikających z umowy o roboty budowlane 3 lata (art. 118 k.c.).

Ukształtowana pierwotnie na potrzeby obrotu uspołecznionego umowa o roboty budowlane, po nowelizacji Kodeksu cywilnego ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku zmieniła zasadniczo swój charakter. Wyeliminowanie ograniczeń podmiotowych sprawiło, że stronami umowy o roboty budowlane mogą być wszyscy, którym we wzajemnych relacjach przysługuje przymiot inwestora i wykonawcy.

Stosownie do treści przepisu art. 647 k.c. przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Powołany przepis wyszczególnia cały katalog pojęć znanych ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i tam bliżej określonych. Zbieżne były one z pojęciami wprowadzonymi do umowy z dnia 5 sierpnia 2009 roku zawartej pomiędzy stronami (przekazanie frontu robót, należyte załatwienie wszelkich spraw związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem budowy, wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami techniczno – budowlanymi i przepisami BHP). Są to pojęcia powszechnie używane na gruncie umowy o roboty budowlane, podlegające także regulacjom Prawa budowlanego. W myśl art. 3 pkt 1 Prawa budowlanego, obiekt budowlany to budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. Z kolei wedle punktu 9 wskazanego artykułu urządzenia budowlane to urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne. Przez roboty budowlane należy rozumieć budowę, przebudowę, montaż, remont, rozbiórkę obiektu budowlanego (art. 3 pkt 7).

Wykonanie instalacji systemu grzewczego i wentylacyjnego w budynku mieszkalnym było nierozzerwanie związane z możliwością użytkowania budynku zgodnie z jego przeznaczeniem – stanowiło jedyny system grzewczy i wentylacyjny zastosowany w budynku pozwanego. Urządzenia systemu ERS były elementami trwale związanymi z budynkiem (elementy systemu zostały pokryte elementami konstrukcyjnymi wewnętrznych ścian budynku). Były wkomponowane w strukturę budynku pozwanego, a jego wykonanie możliwe było jedynie wraz z równoległą budową domu. Elementy systemu ERS montowane w ścianach, sufitach i posadzkach stały się częściami składowi budynku.

Montaż systemu ERS w budynku powoda był obwarowany dodatkowymi wymogami charakterystycznymi dla procesu budowlanego – jego prowadzenie wymagało oparcia o sporządzony projekt instalacji, który stanowił integralną część projektu budynku. Jedynie posiadanie tych wszystkich dokumentów uprawniało pozwanego do uzyskania pozwolenia na budowę.

W końcu zgodnie z art. 3 pkt 9 ustawy Prawo budowlane, urządzenia instalacyjne zapewniające możliwość użytkowania obiektu budowlanego zgodnie z jego przeznaczeniem, a więc niewątpliwie instalacja grzewcza i wentylacyjna, stanowią urządzenia budowlane w rozumieniu przepisów wskazanej ustawy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności uznać należy, że łącząca strony umowa z dnia 5 sierpnia 2009 roku była umową o roboty budowlane.

W konsekwencji powyższego roszczenie powoda przedawniało się na zasadach ogólnych wynikających z treści przepisu art. 118 k.c. (jako że związane było z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą) – po upływie terminu 3 – letniego.

Skoro zatem protokół odbioru robót instalacyjnych został podpisany przez strony w dniu 10 kwietnia 2012 roku, a powód ze swoim pozwem o zapłatę należności związanych z wykonaniem umowy wystąpił do Sądu w dniu 30 grudnia 2014 roku, to roszczenie powoda w tej dacie nie było przedawnione.

Stąd należało zasądzić na rzecz powoda od pozwanego kwotę 29.613,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4.1.2014 roku. Zarówno wysokość żądania, jak i data początkowa biegu żądanych odsetek ustawowych nie była kwestionowana.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., zasądzając je na rzecz powoda w całości od pozwanego, który przegrał spór. Na poniesione przez powoda koszty procesu złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 1.481,00 zł, wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 2.400,00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

SSR Joanna Zachorowska